

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๕ (สระบุรี) ส่วนส่งเสริมการปลูกป่า โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๗๔๙๘ ต่อ ๑๐๒
ที่ ทส ๑๖๑๘.๕/๑๒ วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง โครงการขยายผลงานวิจัยและกระตุ้นลูกผสมสู่ประชาชน

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์ป่าไม้ทุกศูนย์

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๕ (สระบุรี) ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ ทส ๑๖๐๗.๔/๒๕๐๙๖ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๓ เรื่อง โครงการขยายผลงานวิจัยกระตุ้นลูกผสมสู่ประชาชน โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการป่าไม้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ดำเนินการจัดเตรียมกล้าไม้กระตุ้นลูกผสมคุณภาพดี จำนวน ๕๐,๐๐๐ กล้า (๑๐ เบอร์) และจะถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตกล้าไม้โดยการปักชำให้ศูนย์เพาะชำกล้าไม้ และสถานีเพาะชำกล้าไม้ พร้อมมอบกล้าไม้กระตุ้นลูกผสม จำนวนศูนย์ฯ/สถานีฯ ละ ๔๐๐ ต้น โดยมีระยะเวลาดำเนินการ ๑๐ เดือน (ธันวาคม ๖๓ - กันยายน ๖๔) รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบ

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

(นายภูมินทร์ บุญบันตาร)

ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๕ (สระบุรี)

บันทึกข้อความ

๑๕๑๔๔
๒๘ ธ.ค. ๒๕๖๓
๑๖๐๖

ส่วนราชการ กรมป่าไม้ สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่อ ๕๔๓๐

ที่ ทส.๑๖๐๗.๔/ ๒๕๐๙๖ วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง โครงการขยายผลงานวิจัยกระถินลูกผสมสู่ประชาชน

ส่วนส่งเสริมการปลูกป่า
เลขที่รับ 402
วันที่ ๒๘ ธ.ค. ๒๕๖๓
เวลา.....

เรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ทุกท่าน

ผู้ตรวจราชการกรมป่าไม้ทุกท่าน

ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก

ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑ - ๑๓

ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขาทุกสาขา

ด้วยกรมป่าไม้ได้ดำเนินการพัฒนาสายพันธุ์ไม้สกุลอาคาเซีย ได้ไม้ลูกผสมเรียกว่า "กระถินลูกผสม" (acacia hybrid) ซึ่งเป็นพืชตระกูลถั่ว มีคุณสมบัติช่วยในการปรับปรุงดิน ลักษณะลำต้นเปลาตรง และเป็นไม้โตเร็ว เป็นที่ต้องการของตลาด และประชาชนมีความต้องการกล้าไม้กระถินลูกผสมจำนวนมาก จึงมอบหมายให้สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ และสำนักส่งเสริมการปลูกป่าร่วมกันจัดทำโครงการขยายผลงานวิจัยกระถินลูกผสมสู่ประชาชน (Extension on Research of Acacia hybrid for People) เพื่อสร้างแปลงสาธิต และแปลงขยายกิ่งพันธุ์ ผลิตกล้าไม้พันธุ์ดีแจกจ่ายประชาชนปลูกเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ สำหรับสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ สำนักส่งเสริมการปลูกป่า สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑ - ๑๓ และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขาทุกสาขา พิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

(นายจรัสศักดิ์ ชูความดี)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

พำหอง สป.ที่ ๕ (สระบุรี)
เลขที่รับ
วันที่ 4 มี.ค. 2564
เวลา 10.16

ส่ง

- ฝ่ายปลูกป่า
- ฝ่ายผลิตกล้าไม้
- ฝ่ายโครงการพระราชดำริ
- ฝ่ายวิจัยและพัฒนาการป่าไม้

๒๑๑๕.๑๖๓

- มอบคุณฉะ

- ๑) ส่งแก่หน่วยงานเกษตรวิสัยเพื่อทราบ
- ๒) พิมพ์สื่อประชาสัมพันธ์

๒๑ มี.ค. ๒๕๖๓

- ส่วนอำนวยการ
- ส่วนจัดการป่าชุมชน
- ส่วนจัดการที่ดินป่าไม้
- ส่วนส่งเสริมการปลูกป่า
- ส่วนป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า

(นางสาววัลยา วัฒนสกุล)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

หัวหน้าฝ่ายวิจัยและพัฒนาการป่าไม้

(นายสวัสดิชัย ชูพรหม)
พนักงานธุรการ ส๔

- ไร่ชัยนพ. สดป. ๕ (สระบุรี)
- ภาวะป่าไม้ มีต้นรัง ลี้ด หลิ่ง เหียง ไทรทอง ยางพารา พลองนก กิ่วยง ชรทัน ลากพลม ไม้ประดาง ไม้คูน ไม้ค้อ ไม้ค้อ และไม้พัฒนาการป่าไม้ ภาคตะวันตก ๑๐๐๐ ไร่ ต่อไร่ ๑. นครราชสีมา กิ่งไม้ค้อ และไม้พัฒนาการป่าไม้ สดป. ๕ (สระบุรี) ไร่ชัยนพ. สดป. ๕ (สระบุรี) จำนวน ๕๐,๐๐๐ ไร่ (๑๐๐ ไร่) และค่าจ้างทอนดินตามรูปร่างการปลูกต้นไม้ โดยกรมป่าไม้ ให้ศูนย์เพาะชำกล้าไม้ และ สดป. ๕ (สระบุรี) ไร่ชัยนพ. สดป. ๕ (สระบุรี) จำนวน ๕๐๐ ไร่ / ไร่ชัยนพ. สดป. ๕ (สระบุรี) จำนวน ๕๐๐ ไร่ มีแผนการดำเนินงาน ๑๐ เดือน (ค.ค. ๖๓ - ก.ย. ๖๔)
- ฝายป้องกันและพัฒนาระบบป่าไม้ เห็นสมควร แจ้ง ให้ศูนย์ป่าไม้ทุกศูนย์ เมื่อทราบแล้ว ดำเนินการในส่วนที่ เกี่ยวข้องต่อไป

อินจัน
(นายวันชัย ชำนาญรบ)
เจ้าหน้าที่ธุรการ

บริเวณเขาป่าไร่ปรดกม และป่าไร่ปรดกม หากพบข้อ
ข้อปรดควมตมหนังสือแนบมาพร้อมนี้

(นางสาววิไลฯ วัฒนสกุล) ๕-๓-๖๓
นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ
หัวหน้าฝ่ายวิจัยและพัฒนาการป่าไม้

๕ ๖๓๖๔

(นายจำลอง อุทัยวัฒนเดช)
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ
ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการปลูกป่า

๕ ๖๓๖๔

๕ ๖๓๖๔

(นายภูมินทร์ บุญบันตาร)

ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๕ (สระบุรี)

โครงการขยายผลงานวิจัยกระถินลูกผสมสู่ประชาชน (Extension on Research of Acacia hybrid for People)

๑. หลักการและเหตุผล (ปัญหา ความจำเป็น และความต้องการ)

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ -๒๕๗๙) กำหนดเป้าหมายให้มีพื้นที่ป่าไม้ในประเทศไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ แบ่งเป็นป่าอนุรักษ์ร้อยละ ๒๕ และป่าเศรษฐกิจร้อยละ ๑๕ ซึ่งไม้เศรษฐกิจที่เหมาะสมสำหรับปลูกป่าเศรษฐกิจมีด้วยกันหลายชนิด เช่น ไม้สัก ประดู่ มะค่า ยางนา พะยูง และอะคาเซีย เป็นต้น ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๑ เห็นชอบ “โครงการชุมชนไม่มีค่า” ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนปลูกไม้เศรษฐกิจในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือที่ดินที่มีสิทธิ์ในการใช้ประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งเพื่อเป็นการสนองนโยบายด้านการป่าไม้ในการเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจให้ได้ร้อยละ ๑๕ ของพื้นที่ประเทศ ตามเป้าหมายแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้วยการส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจระยะยาว โดยตั้งเป้าหมายภายใน ๑๐ ปี ประเทศไทยจะมี “ชุมชนไม่มีค่า” ๒๐,๐๐๐ ชุมชน จำนวนครัวเรือนเข้าร่วมโครงการ ๒๖,๐๐๐,๐๐๐ ครัวเรือน โดยปลูกครัวเรือนละ ๔๐๐ ต้น มีจำนวนต้นไม้ ๑,๐๔๐ ล้านต้น

กรมป่าไม้ เป็นหน่วยงานหลักในการสนับสนุนการเพิ่มพื้นที่สีเขียว และเป็นแหล่งของเมล็ดไม้และกล้าไม้พันธุ์ดี ประกอบกับการปรับปรุงและพัฒนาพันธุ์ไม้เศรษฐกิจของกรมป่าไม้ ได้แก่ การสำรวจรวบรวมพันธุ์ การสร้างแหล่งพันธุกรรมที่มีการคัดเลือกเป็นตัวแทนในการทดสอบสายพันธุ์ทั้งแบบอาศัยเพศและไม่อาศัยเพศ จนสามารถคัดเลือกสายพันธุ์ไม้เศรษฐกิจพันธุ์ดี สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ได้ดำเนินการพัฒนาสายพันธุ์ไม้ตระกูลอะคาเซีย จนได้ลูกผสมเรียกว่ากระถินลูกผสม (acacia hybrid) ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นที่ต้องการของตลาด ประกอบกับเป็นไม้โตค่อนข้างเร็ว และเป็นพืชตระกูลถั่วช่วยในการปรับปรุงดิน ดังนั้นการขยายผลงานวิจัยกระถินลูกผสม โดยสร้างแปลงสาธิต และแปลงขยายพันธุ์ (hedge orchard) เพื่อเป็นตัวอย่างและต้นพันธุ์ในการปักชำสู่ประชาชนจึงเป็นกิจกรรมที่จะช่วยสร้างพื้นที่ป่าเศรษฐกิจของประเทศได้เป็นอย่างดี

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ แปลงสาธิต (demonstration plot) ของกระถินลูกผสม (acacia hybrid) เพื่อการศึกษา วิจัย และดูงานของหน่วยงานภาครัฐ เอกชน เกษตรกร และผู้เกี่ยวข้อง
- ๒.๒ แปลงขยายกิ่งพันธุ์ (hedge orchard) เพื่อผลิตกล้าไม้พันธุ์ดีแจกจ่ายประชาชน
- ๒.๔ เพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจอย่างมีคุณภาพ รวมถึงเป็นการช่วยปรับปรุงดินและสิ่งแวดล้อม

๓. วิธีการดำเนินงาน

- ๓.๑ จัดเตรียมกล้าไม้กระถินลูกผสมคุณภาพดี จำนวน ๕๐,๐๐๐ กล้า (๑๐ เบอร์) ดำเนินการโดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการป่าไม้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้
- ๓.๒ จัดฝึกอบรมและการถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตกล้าไม้พันธุ์ดีโดยการปักชำให้ศูนย์เพาะชำกล้าไม้ และสถานีเพาะชำกล้าไม้ทั่วประเทศ จำนวน ๑๑๔ หน่วยงาน พร้อมรับมอบกล้าไม้กระถินลูกผสมจำนวน ศูนย์ฯ/สถานีฯ ละ ๔๐๐ ต้น

๓.๓ ศูนย์เพาะชำกล้าไม้ และสถานีเพาะชำกล้าไม้ที่เข้าร่วมโครงการฯ ดำเนินการจัดทำแปลงสาธิต (demonstration plot) และแปลงขยายกิ่งพันธุ์ (hedge orchard) ในพื้นที่รับผิดชอบ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๓.๓.๑ แปลงสาธิต ขนาดพื้นที่ ๐.๕ ไร่ (กว้าง ๒๐ เมตร ยาว ๔๐ เมตร) ระยะปลูก ๒ x ๔ เมตร จำนวน ๑๐ แถว แถวละ ๑๐ ต้น กล้าไม้ปลูกรวมจำนวน ๑๐๐ ต้น รูปแบบการปลูกแสดงตามภาพที่ ๑

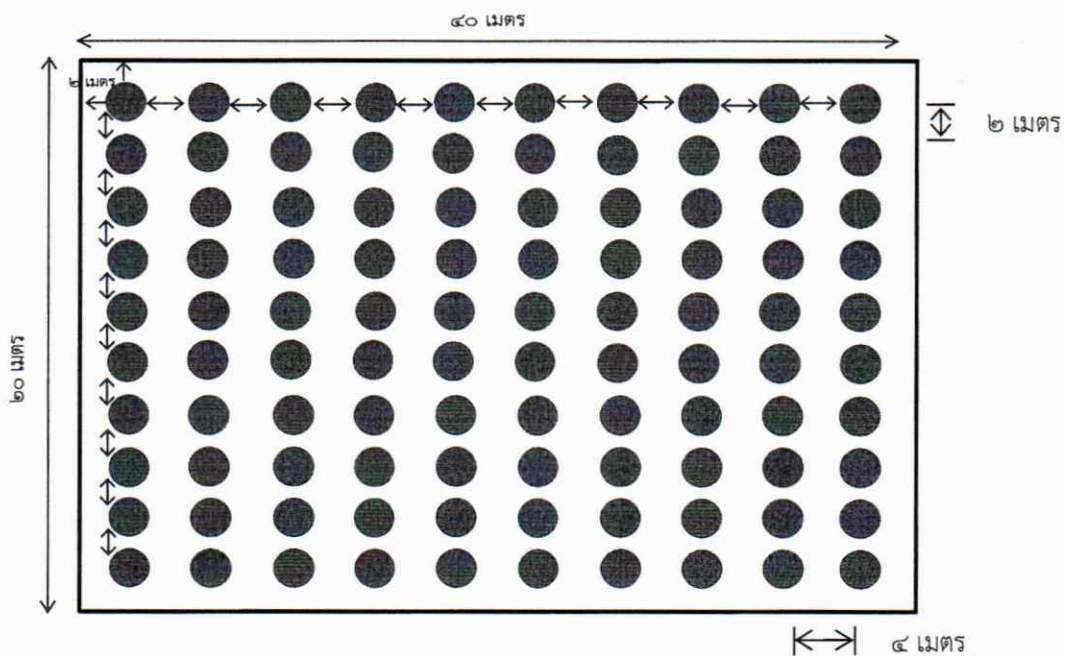
๓.๓.๒ แปลงขยายกิ่งพันธุ์ ขนาดพื้นที่ประมาณ ๑ งาน หรือ ๔๐๐ ตารางเมตร (กว้าง ๒๐ เมตร ยาว ๒๐ เมตร) ระยะปลูก ๒ x ๑ เมตร จำนวน ๑๐ แถว แถวละ ๒๐ ต้น กล้าไม้รวมจำนวน ๒๐๐ ต้น รูปแบบการปลูกแสดงตามภาพที่ ๒

๓.๔ ดำเนินการเตรียมพื้นที่ปลูกประมาณ ๑ ไร่ (ปลูก ๓ งาน แนวขอบแปลง ๑ งาน) วางระบบน้ำ จัดทำป้ายแปลงสาธิตและแปลงขยายกิ่งพันธุ์ ปักหลักหมายแนว ขุดหลุม รองก้นหลุมด้วยปุ๋ยคอกและสารป้องกันแมลง (ฟูราดาน)

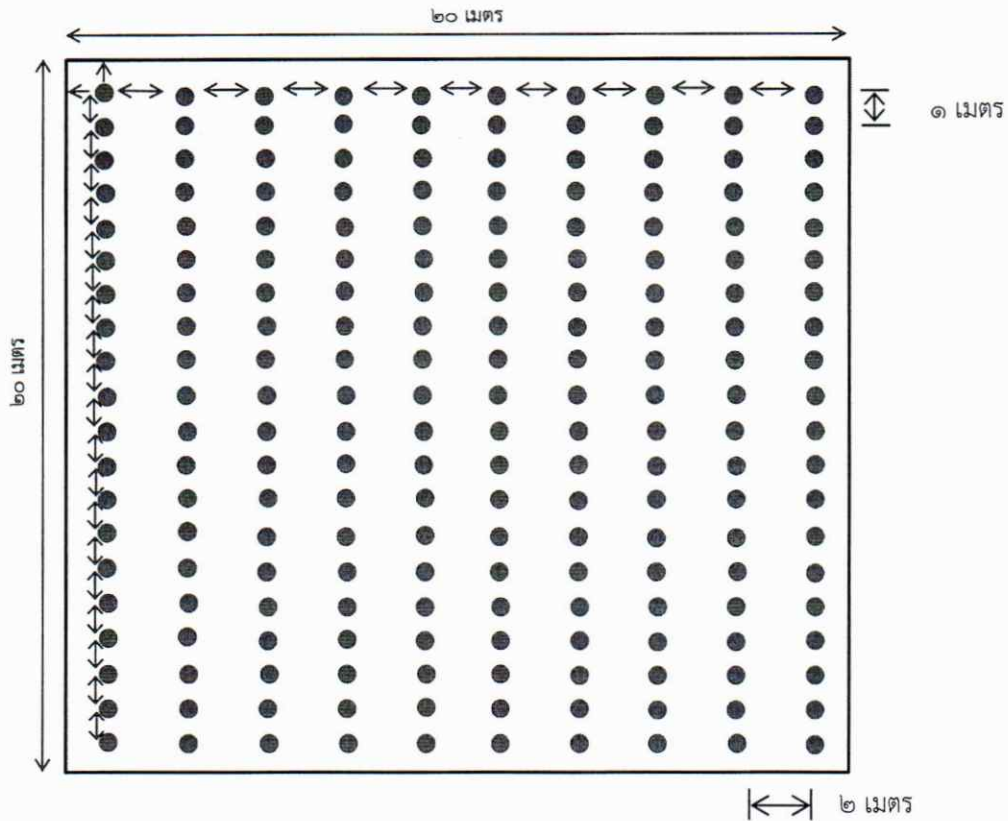
๓.๕ การจัดการแปลงปลูกภายหลังการปลูกแล้ว ควรดำเนินการดังนี้

๓.๕.๑ แปลงสาธิตมีการจัดการต้นไม้เพื่อช่วยให้ต้นไม้แข็งแรง และมีลักษณะดี เช่น กำจัดวัชพืช กำจัดโรคและแมลง ผูกต้นไม้กับหลักป้องกันต้นเอนล้มซึ่งจะมีผลต่อคุณภาพและการเติบโตของต้นไม้ สำนวจการรอดตายและดำเนินการปลูกซ่อมทันที (กล้าปลูกซ่อมจำนวน ๓๐ ต้น) รวมถึงมีการเก็บข้อมูลการเติบโตทางความโตและความสูงทุก ๖ เดือน และลิดกิ่งที่ระยะความสูงต่ำกว่า ๒ เมตร เป็นต้น

๓.๕.๒ แปลงขยายกิ่งพันธุ์จะสามารถดำเนินการตัดยอดเพื่อให้แตกเป็นกิ่งพันธุ์สำหรับขยายพันธุ์ได้ภายหลังปลูกแล้ว ๑ ปีขึ้นไป ดังนั้น ในช่วงปีแรกจึงจำเป็นต้องมีการบำรุงดูแลแปลงอย่างสม่ำเสมอ เช่น การกำจัดวัชพืช การสำรวจสภาพต้นไม้เพื่อป้องกันโรคและแมลง สำนวจการรอดตายและดำเนินการปลูกซ่อมทันที (กล้าปลูกซ่อมจำนวน ๗๐ ต้น)

ภาพที่ ๑ รูปแบบการปลูกแปลงสาธิต
(Demonstration Plot)

ภาพที่ ๒ รูปแบบการปลูกแปลงขยายกิ่งพันธุ์
(Hedge orchard)

๔. สถานที่ดำเนินการ

- ๔.๑ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการป่าไม้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จ.นครราชสีมา
- ๔.๒ ศูนย์เพาะชำกล้าไม้ และสถานีเพาะชำกล้าไม้ในสังกัดกรมป่าไม้ จำนวน ๑๑๔ หน่วยงาน

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลาดำเนินการ ๑๐ เดือน (ธันวาคม ๒๕๖๓ - กันยายน ๒๕๖๔)

๖. งบประมาณการดำเนินการ

เบิกจ่ายจากงบดำเนินงานปกติของสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ และสำนักส่งเสริมการปลูกป่า

๗. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๗.๑ แปลงสาธิตการปลูกไม้เศรษฐกิจ (กระถินลูกผสม) พันธุ์ดี พื้นที่ ๕๗ ไร่
- ๗.๒ แปลงขยายกิ่งพันธุ์กระถินลูกผสม พื้นที่ ๒๘ ไร่
- ๗.๓ ข้อมูลการเติบโตของกระถินลูกผสมที่เหมาะสมกับการปลูกในแต่ละพื้นที่
- ๗.๔ ศูนย์เพาะชำกล้าไม้ และสถานีเพาะชำกล้าไม้ทั่วประเทศ สามารถผลิตกล้าไม้กระถินลูกผสมพันธุ์ดี สำหรับแจกจ่าย ให้ประชาชนปลูกป่าเศรษฐกิจได้

๘. หน่วยงานรับผิดชอบ

- ๘.๑ สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้
- ๘.๒ สำนักส่งเสริมการปลูกป่า
- ๘.๓ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑-๑๓
- ๘.๔ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขาทุกสาขา

ลงชื่อ.....ผู้เขียนโครงการวิจัย
(นางสาวนฤมล นุชเปลี่ยน)
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ
รักษาการในตำแหน่งนักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการวิจัย
(นายสุทัศน์ เลิศสกุล)
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ
ทำหน้าที่ผู้อำนวยการส่วนงานวิจัย

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบโครงการวิจัย
(นายเจจิต พรหมมาภพ)
ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบโครงการวิจัย
(นายพิฤกษ์ ไสโน)
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการปลูกป่า

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการวิจัย
(นายจิระศักดิ์ ชูความดี)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้